

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1721. usque ad annum 1724

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1783

VD18 90119304

§. 52. Anceps Noailii Cardinalis subjectio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67596](#)

Sæc. XVIII. die octava Septembris receperat, ad
A. C. 1724. quam die prima Octobris responsum
 dedit, in quo non quidem illam sub-
 jectionem, quam Papa ab eodem exi-
 gere potuisset, professus, haud le-
 tamen plenæ submissionis speran-
 gumentum dedit.

§. LII.

Anceps Noaillii Cardinalis subiunctio.

Cum Noaillius Cardinalis se huc-
 que ab acceptanda Constitutione
 unice absterritum fuisse jactaret, et
 quod falso rumore Quesnelistæ ac Me-
 linistæ per universam Franciam spe-
 sissent, doctrinam de gratia ex se effi-
 caci per Constitutionem fuisse damna-
 tam, eorum vero laxam morum do-
 ctrinam fuisse ibidem approbatam.
 Noaillius post hujus gratiæ, & regis
 larum S. Borromæi approbationem
 per a Papa factam, quo effugio suum
 repugnantiam honestaret, haud deinceps
 invenerat: quo circa suadente P. Gravellio,
 aliisque doctis Viris literas ad Pa-
 pam submissionis debitæ testes dare
 constituit: Opportuna sese ad id offe-
 rebat occasio, dum Ludovicus XV.
 Franciæ Rex revocato Abbe Tencio
 procurandæ rei Gallicæ curam Poli-
 naco Cardinali Romæ agenti dema-

dabat: ad hunc ergo mox gratulato- Sæc. XVIII.
rias dedit literas, inter alia exponens, A.C. 1724.
quod veteri indigeret amico, cuius
ope Romæ agnosceretur talis, qua-
lis re ipsa esset, ipse vero ad finiendam
gravem hanc controversiam a Deo se-
lectus foret, ut pote cui soli optime
cognitæ essent contestationes ex Bulla
ortæ, & abusus quorundam, qui il-
lius occasione ejusmodi doctrinas pro-
pugnabant, quas etiam honestiores e
Paganis abominantur: *Ex eo autem,*
addebat Noaillius, *quod Deus Papam*
*doctrinæ SS. Augustini & Thomæ addic-
simum, Rex vero Mediatorem instruc-
sum nobis dederit, certo est argumento,*
*quod Divina Providentia malis nostris fi-
nem imponere velit; non meam sed Ecclesiæ*
quæro pacem, sanam doctrinam professus
*sum, Constitutionem in vero suo sensu re-
cepī, Reflexionum librum in sensu Pontificis*
damnavi, quid amplius a me exigi potest?
ac propterea per quadriennium in silentio
Pacem & pacis Angelum a Deo expectans,
nullam subii molestiam, unice Ecclesiam
adhuc turbari ingemisco &c. Ad hanc
vero epistolam Polignacus se posita omni
simulatione rescripsit, funestam hanc
controversiam finiri non posse, nisi ipse
suam Instructionem primam explicave-
rit, ut vero ejus Adversariis impone-
retur silentium, necesse foret, ut in
suis

Sæc. XVIII. suis ad Papam literis declararet, sibi
A. C. 1724. hucusque nil aliud ante oculos fuisse
propositum, nisi ut homines male instructos cohiberet, ne Constitutionem
pro lege Scholarum libertati contraria haberent, si que ejus Instructio alio in
sensu fuisset intellecta, se ab hoc sensu
longe alienum esse &c. Acceptis hinc
Polignaci literis Noaillius ad Papam
literas, quibus eidem plene satisfactum
iri sperabat, incunctanter dedit, et pro
Benevolentia paterna, qua nuperum
ejus epistolam recepisset, necnon pro
Brevi ad PP. Dominicanos dato gratias
agens, inter alia his usus est verbi:
*Veritatem igitur in Christo dico, non multo
tior testimonium perhibente mihi Confir-
matio mea in Spiritu sancto.*

I. *Hanc meam semper mentem fuisse, et
semper tetendisse me, ut plena, vera, su-
raque prorsus obedientia Constitutionem ob-
deretur, quam certe nec veram nec plenam
esse posse dixerim, nisi accipiatur haec in
vero legitimoque sensu suo.* II. *Illam accep-
tasse me sic, cum primum, ut dixi, non
verus ille Constitutionis sensus constare vole-
visus est interpretationibus consignatis ab
omnibus sere Coepiscopis nostris, ac de-
nique, ut omnia nuda & aperta sint oculi
ejus, ad quem nobis sermo, testor, que non
fiducia est, tam in integritate fidei, fini-
teritalis amore, præcellente doctrina,*

eminente scientia, quam in virtute simul ac Sæc. XVIII.
pietate Sanctitatis Vestrae, testor, inquam, A.C. 1724.
Constitutionem acceptare me non alio certe
sensu, sed eodem plane, eadem mente, eo-
dem consilio, quo vestra Sanctitas acceptatam
vult & acceptat ipsa

Ceterum quæ scripta sunt, eo libentius
Sanctitatis Vestrae Judicio iterum iterum-
que comitto, quod in illis omnibus, ac
præsertim in Instructione mea Pastorali,
quam ad Clerum Ecclesiae nostræ An. 1719.
scripsi, scopus intentionis meæ fuerit, præ-
cavere, ne contra sanctæ Sedis intentionem
certissimamque doctrinam, a diversarum
partium sequacibus diceretur seu crederetur
per Constitutionem, quæ incipit Unigenitus
a sancta Sede fuisse quidquam definitum con-
tra laudabiles Patrum sententias, & inno-
cuam Catholicarum scolarum libertatem;
neve huic tam præpostoræ quam injuriosæ
suspicioni suffragari forte viderentur in e-
jusdem Constitutionis Acceptationem con-
currentia vota, quod temerariis diversarum
partium rumoribus in vulgus spargi tamen
& ab imperita multitudine ita certo teneri
dolentes cernebamus, ut falsam adeo suspi-
cionem a plurimorum mentibus exsufflare
vix ac ne vix quidem hactenus in potestate
nostra fuerit. Hinc est B. P. quod ad
ipsius sanctæ Sedis judicium de re tota sem-
per deferendum putavi, non miscendas cum
ipsa quæstiones, seu cum ipsa contendendum
Hist. Eccles. Tom. LXXI. Aaa exi-

Sæc. XVIII existimans, sed ab ipsa consilium auxiliump
 A.C. 1724. suppliciter expetens. Quam sane condicione
 sinceramente prorsus intentionem firmans
 cordi meo immotamque semper adhaesit
 mihi conscientius sum, ut si alienum quidquam
 ab hac mea declaracione, aut aliis quibus
 eruere quispiam tentaverit, illud ipsum qualis
 cunque sit, non solum in mentem venire
 nunquam, sed & contra mentem manu car-
 tissime dictum, affirmare non dubitem.

Ineunte autem Mense Decembri
 Noaillius Instructionem Pastoralem ad
 Polignacum transmisit, in qua duode-
 cim doctrinæ articuli continebantur,
 quibus a Papa approbandis plenam spon-
 debat submissionem. Horum tame-
 quosdam tam æquivoce, ac captio-
 expositos fuisse censebant nonnulli, ut
 si approbarentur, eo ipso omnes cl-
 lumniæ contra Constitutionem effuisse
 confirmarentur, alios vero reprobum
 sensum facile recipere posse, alios de-
 nique manifeste erroneous esse, judice-
 bant non pauci: Insuper singebant
 sparso in vulgus scripto Appellantem
 hosce articulos Roma fuisse missis,
 velut Bullæ explicationem, detecta tem
 hac fraude Rex scriptum illud
 suppressi jussit.

§. LIII.